ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ
“ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ “ – ГР. ПЕТРИЧ
2850 Петрич, ул. “Отец Паисий” № 2, тел. +359 89 462 7175, e-mail:
info-102014@edu.mon.bg

ЗАПОВЕД

№ РД – 12-1536 / 10.09.2026 г.

На основание чл. 259, ал. 1 от ЗПУО и решение на ПС с Протокол № 20 от 10.09.2026 г.

УТВЪРЖДАВАМ

Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на ПГИТ „Проф. д-р Асен Златаров“, гр. Петрич за учебната **2026/2027 година.**

Директор:
/София Рускова/

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ИКОНОМИКА И ТУРИЗЪМ
“ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ “ – ГР. ПЕТРИЧ
2850 Петрич, ул. “Отец Паисий” № 2, тел. +359894627175,
e-mail: **info-102014@edu.mon.bg**

Утвърдил:.....
/София Рускова – директор/

УЧИЛИЩНА ПРОГРАМА ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

за учебната 2026/2027 година

1.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Съгласно чл. 15, ал. 4 на *Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование,* настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ПГИТ “Проф. д-р Асен Златаров“.
Ежегодно към Програмата като приложения се разработва график на дейностите.

ПРИОРИТЕТИ

1. Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели, свързани със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
2. Развитие на умения за създаване и поддържане на здравословен начин на живот и за доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
3. Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
4. Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращи позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

2. ЦЕЛИ

I. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

ПОДЦЕЛИ:

1. Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин;
2. Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят;
3. Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство;
4. Да осъзнава и цени своята културна идентичност;
5. Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин;
6. Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
7. Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си;
8. Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора;
9. Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и да поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните;
10. Да познава и да спазва нормите за екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда;
11. Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях;
12. Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

II. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

ПОДЦЕЛИ:

1. Да възпитава в демократичните ценности;
2. Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система;
3. Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация;
4. Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, междукултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение;
5. Да създава позитивна образователна среда за диалог между представителите на различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическото участие и самоуправление.

3.ПОДХОДИ, НАЧИНИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ И ДЕЙНОСТИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. В процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
2. В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление.
3. В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие.
4. Училищна програма „Без свободен час в училище".
5. Интегрирано по учебни предмети.
6. STEM – обучение
7. Иновативно обучение
8. Еко проект „Училище за устойчиво бъдеще“

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

I. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ

1. Тържествено откриване и закриване на учебната година;
2. Официално раздаване на дипломи за средно образование и свидетелства за професионална квалификация;
3. Награждаване на отличилите се ученици и учители;
4. Поддържане на училищен кът за съхраняване на училищното знаме;
5. Честването на национални празници, на официалните празници, на дните на национални герои и будители, на празника на патрона на училището;

II. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ ЗНАЦИ И СИМВОЛИ, УЧИЛИЩЕН ХИМН

1. Символи

- Знамена на училището.
- Химн на училището.
- Емблема на училището.
- Ключ на знанието, който се предава на новоприетите ученици.
- Униформа-частична.

2. Почетни знаци

- Почетен плакет и почетна грамота.
- Юбилейна грамота.
- Отличник на випуска.
- Купа за най-добър в професията.

III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. Изслушване на националния химн в тържествени за държавата и за училището моменти;
2. Поставяне на националния флаг на фасадата на училището;

3. Издигане на националния флаг при откриване на учебната година и свалянето му в края на учебната година.

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1.Участие в Ученически съвет като форма на ученическо самоуправление;
2.Организиране на доброволчески дейности в и извън училище;
2.1 Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи, храни и парични средства за деца в неравностойно социално положение;
2.2. Организиране и участие в благотворителни изложби и концерти в помощ на болни и пострадали в инциденти;
2.3. Съдействие за подпомагане на благородни инициативи – благотворителни акции;
3. Периодични табла и презентации, посветени на различни международни, национални и училищни събития;
4. На интернет страницата на училището и на фейсбук страницата да се предоставя информация за участие на учениците в различни изяви – конкурси, състезания, олимпиади, изложби и др.
5. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. Организиране на обучения на връстници от връстници:
Съвместно с медицинското лице и педагогическия съветник на тема за превенция на СПИН, зависимости, Трафик на хора и др.
7. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно дейността на ученическия съвет и предложения по училищния живот;

ДЕЙНОСТИ

I. ЧАС НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

1.Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие;
2.Толерантността и интеркултурния диалог;
3.Безопасност на движението по пътищата;
4.Защита на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
5. Превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
6. Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
7. Превенция и противодействие на корупцията.
....

II. УП "БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ"

В ПГИТ "Проф. д-р Асен Златаров" по НП „Без свободен час в училище" има разработена Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование на учениците за заместване от учители – неспециалисти. Програмата се актуализира всяка учебна година.

III. УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ

1.Утвърждаване дейността на ученическия съвет като форма на демократичното училищно самоуправление.

(1) Ученическият съвет на училището се състои от един представител /председателя/ на всеки клас и се ръководи от председател и заместник-председатели, които се избират за срок от една година. Изборът им се осъществява от Ученическия съвет на училището.

(2) Ученическият съвет на училището:

1. утвърждава формите и правилата на ученическото самоуправление в училището;
2. прави предложения пред директора и ПС относно начините за упражняване на правата на учениците;
3. мотивира учениците да участват активно в процеса на вземане на решения, касаещи училищния живот и ученическата общност;
4. участва в изработването на правилника на училището;
5. посредничи в разрешаването на възникнали проблеми, свързани с организацията и протичането на учебния процес или на извънкласните дейности;
6. работи по проекти съвместно с другите ученици, учители, училищно ръководство и родителите.

(3) Директорът определя представител от педагогическия състав, който да координира и подпомага работата на УС на училището.

(4) По преценка на директора на училището председателят и заместник-председателят на Ученическия съвет могат да участват в заседания на Педагогическия съвет при решаване на въпроси, свързани с учениците.

2. (1) Съставът на Ученическия съвет на класа се определя от учениците чрез явно гласуване всяка учебна година.

(2) Ученическият съвет на класа:

1. участва в планирането на тематиката в часа на класа;
2. съдейства за спазване на правата на учениците;
3. участва активно в решаването на проблемите на класа.

IV. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ ЦЕЛИ:

1. Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации.
2. Поставяне на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
3. Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

1. В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети .
2. Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните и професионалните предмети към придобиване на ключовите компетентности.
3. Чрез добри практики - интердисциплинарни уроци, планирани от членовете на МО.
4. Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

V. ЕКИП ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА (по чл. 19 на Наредба №13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование):
Мария Костадинова - ЗДУД
Валентина Свечева — пед. съветник
Председателите на МО
Председател на УУС

Приложение
Учебна 2026/2027 година

№	Дейности	Отговорник	Срок
1	Избор на ученически съвети на класовете в училището	Кл .р-ли	октомври 2025г.
2	Избор на училищен ученически съвет и изготвяне на план за работата	Педагогически съветник	След избор на ученическите съвети по класове

КАЛЕНДАР НА ЧЕСТВАНИЯТА

№	**Честване**	**Отговорник**	**Срок**
1	15 септември - Откриване на учебната 2025/2026 година.	МО БЕЛ; В. Симонски; Б.Махмуд; С.Брашнаров	15.09.2026г
2	22 септември - Обявяване независимостта на България	Иво Точевски	20.09.2026г.
3	27 септември – отбелязване на Световен ден на туризма	МО ХРК	28.09.2026г.
4	5 октомври – Международен ден на учителя	МО БЕЛ	04.10.2026г.
5	Фестивал на кестена в с.Коларово	МО ХРК	11 октомври 2026г.
6	20 октомври- Международен ден на готвача	МО ХРК, кл. ръководители на паралелките от направление ХРК	октомври 2026г..
7	Отбелязване деня на освобождението на Петрич от	Директор; Иво Точевски; С.Корчева	28.10.2026г.

	турско робство-включване в общоградското мероприятие		
8	1-ви ноември -Ден на народните будители	КПОПП; МО БЕЛ	01.11.2026г.
9	10 ноември – Международен ден на счетоводителя	МО икономика	08.11.2026г.
10	6 декември – Ден на банкера	МО икономика	06.12.2026г.
11	1-20 декември - Коледни и новогодишни дейности	КПОПП	декември 2026г.
12	14 февруари - Свети Валентин – ден на влюбените	МО ЧЕ, ПС, ЗДУД	14.02.2027г.
13	Отбелязване годишнина от обесването на Васил Левски	Силвия Корчева	19.02.2027г.
14	Патронен празник на училището	Колектива	февруари 2027г.
15	Отбелязване Деня на Освобождението	КПОПП; Иво Точевски	03.03.2027г.
16	Великденски празници	КПОПП; МО ХРК	април/май
17	Седмица на Европа и Ден на ученическото самоуправление	КПОПП	10-14 май 2027г.
18	Парад на професиите – празник на Петрич	Колектива	май 2027 г.
19	Изпращане на Випуск 2027	Директор; ЗДУД; КПОПП; МО БЕЛ; кл. ръководители на XII-те класове	май 2027г.
20	24 май – Ден на славянската писменост и култура	КОППП	24 май 2027г.
21	2 юни - Ден на Ботев и на загиналите за освобождението на България	МО-БЕЛ; ГО	02.06.2027г.
22	11 юни – Ден на икономиста	МО икономика	11.06.2027г.
23	Тържествено връчване на дипломите на випуск 2025	Директор, ЗДУД, кл. р-ли на XII клас	юни 2027г.
24	Тържество по случай закриване на учебната година	МО БЕЛ	02.07.2027г.
25	Включване на учителския колектив в общоградските	ЗДУД; ПС; Учители и клас-отговорник на	Текущ

	чествания /6 септември, 22 септември, 28 октомври, 1 ноември, 19 февруари, 3 март, 24 май, 2 юни/	ротационен принцип	

ИНИЦИАТИВИ НА КЛАСОВЕТЕ,СВЪРЗАНИ С ОТБЕЛЯЗВАНЕ НА НАЦИОНАЛНИ И МЕЖДУНАРОДНИ СЪБИТИЯ /табла, информационни материали, дискусии, срещи и др./

№	Събития	Отговорници
1	16-ти ноември – Ден на толерантността	8 а клас
2	17-ти ноември – Международен ден за превенция на насилието	8 б клас
3	20-ти ноември – Международен ден за правата на детето	8 в клас
4	21-ви ноември – Ден на християнското семейство	9 а клас
5	1-ви декември – Световен ден за борба срещу СПИН	9 б клас
6	10-ти декември – Международен ден за правата на човека	9 в клас
7	27-ми януари – Международен ден за жертвите от Холокоста	9 г клас
8	1-ви март – Баба Марта и български национални традиции	10 а клас
9	1-ви април – Ден на хумора и сатирата	10 б клас
10	2-ри април – Международен ден на детската книга	10 в клас
11	7-ми април – Световен ден на здравето	10 г клас
12	22-ри април – Световен ден на Земята	12 а клас
13	6-ти май – Ден на храбростта; Празник на Петрич	12 б клас
14	9-ти май – Ден на Европа; Ден на победата	12 в клас
15	15-ти май – Международен ден на семейството	11 а клас
16	31-ви май – Ден без тютюнев дим	11 б клас
17	5-ти юни – Международен ден за опазване на околната среда	11 в клас
18	9-ти юни – Международен ден на приятелството	11 г клас

ПРОФЕСИОНАЛНО-ТВОРЧЕСКИ ИЗЯВИ
ИЗЛОЖБИ:

№	Изложба	Отговорник	Срок
1	Организиране на Кулинарни изложби - 3 изложби: • Коледна	МО- ХРК	според календара на честванията

	• По случай патронния празник на училището • Великденска		

КОНКУРСИ, СЪСТЕЗАНИЯ И ДРУГИ ПРОЯВИ

Конкурси

№	Конкурси	Отговорник	Срок
1	Литературен конкурс по тема определена от МО БЕЛ	Учителите по БЕЛ	м. декември
2	Участие в Похода на книгите/съвместно с НЧ "Братя Миладинови"-1914	МО БЕЛ	м. април
3	Конкурси свързани с Патронен празник	КОППП; МО БЕЛ	м. февруари

Състезания и викторини :

№	Състезания и викторини	Отговорник	Срок
1	Съгласно плановете на МО	МО	
2	Организиране на училищен кръг на състезанията по професии, изучавани в училището организирани от МОН /счетоводител, готвач, сервитьор, барман, бизнес идея /	ЗДУД , председатели на МО	м. януари 2026г.
3	Участие в състезания по информатика, организирани от РУО и др. институции	учителите по информатика	текущ
4	Участие в регионален кръг на състезанията по професии	Директор, председатели на МО	текущ, съгласно заповед на МОН
5	Участие в олимпиадите по ООП	ЗДУД, учители по ООП	текущ съгл. заповед на МОН
6	Участие в други състезания, организирани в хода на уч. година от др. общински, областни, национални институции, вкл. от АУРХБ, от ВУЗ, АИУБ	учители	текущ

СПОРТНО-ТУРИСТИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

1	Участие в националната инициатива „Да изчистим България заедно“	учители по ФВС	септември 2026г.
2	Европейски ден на спорта	учители по ФВС	текущ
3	Участие в „По стъпките на Самуиловите войни“	учители по История и ФВС	октомври 2026г.
3	Участие в общински училищни игри	учители по ФВС	текущ